

Till kongressen 2026

Förslag 3

Demokrati och inflytande i Bröstcancerförbundet

Inledning och bakgrund

Till kongressen 2023 inkom två motioner som bordlades till Framtidsarbetet. Det var en motion om kongressperioder samt en om förbundsstyrelsens rösträtt. Under framtidsarbetet har frågorna specifikt inte lyfts fram. Det som däremot har framkommit i bland annat Nulägesrapporten från våren 2025 sammanfattades av Innovation Leadership Group (ILG) i avsnittet om *synen på föreningen*: "Vi menar att den demokrati som finns på lokal nivå påverkar den demokrati som finns på nationell nivå. Scenarier och vilka vägval man vill ta behöver debatteras, diskuteras och motioneras om på alla nivåer i organisationen. Om man inte gör det, så är risken stor att man får en organisation som inte vet vad den vill och inte hänger ihop. Blicken fokuseras inåt istället för utåt, på personfrågor mer än på sakfrågor, och man fastnar i det operativa, istället för att fokusera på det strategiska. Vi tror att Bröstcancerförbundet behöver jobba tålmodigt och långsiktigt med att skapa en miljö där man får vara med och diskutera och debattera innan beslut fattas. På så sätt skapas tillit, och en känsla av att man har varit med och påverkat. Man är inte bara en mottagare av ett stöd, man är samskapare av en helhet. Därmed hjälper organisationen medlemmen att göra skillnad för sig själv, andra bröstcancerdrabbade och samhället i stort."

En annan rekommendation från ILG i Nulägesrapporten är också att "arbetet med kongress- och årsmöten kan utvecklas före, under och efter, för att öka delaktighet och ansvar för hela organisationens styrning och ledning."

Förbundsstyrelsen vill vara öppna och fördjupa relationen till föreningarna samt alltid se till det bästa för hela organisationen. Vi är också ödmjuka inför att uppdraget som ledamot i förbundsstyrelsen är ett förtroendeuppdrag. Av dessa anledningar vill därför resonera kring hur frågorna om förbundsstyrelsens rösträtt och kongressperioder skulle kunna lösas på bästa sätt.

Angående kongressperioder

Förbundsstyrelsen är öppen för att diskutera hur ofta och på vilket sätt som kongressen inom organisationen genomförs. Den yttersta meningen med Bröstcancerförbundets kongress är att utöver att följa förbundets stadgar, skapa gemenskap, samhörighet och tydlig riktning för organisationen framåt. Förbundsstyrelsen menar att mötet och gemenskapen är viktigt för att bygga ett vi inom organisationen. Hur vi bygger ett starkare vi inom Bröstcancerförbundet och fördjupar våra relationer sker inte bara på kongresser utan kan även ske på andra typer av möten. Förbundsstyrelsen ställer sig frågande till om det är mer formalia Bröstcancerförbundet behöver för att vara relevant för medlemmar och bygga sammanhållning inom hela organisationen. Som 90-kontoinnehavare är vi som organisation granskade årligen och vi följer Svensk Insamlingskontroll och Giva Sveriges alla riktlinjer.

De år som det inte är kongress genomförs en ordförandestämma som är av rådgivande karaktär men kan innehålla vissa beslutspunkter. Förbundsstyrelsen funderar över om den typen av mötesplatser stärker vår sammanhållning och identitet på bästa sätt. Framtidsarbetet har visat att vi genom dialog och förändrade arbetssätt kan samskapa viktiga utgångspunkter och ramar för vår verksamhet tillsammans. Förbundsstyrelsen

föreslår i andra remissunderlag särskilda satsningar inom både föreningssamverkan och kompetensutveckling för att säkerställa utbyte och lärande inom organisationen.

Med anledning av ovan resonemang vill vi därför höra hur ni ställer er till olika alternativa sätt att genomföra kongress. På samma sätt som ovan har vi också listat alternativ och därefter resonerar vi om olika för- och nackdelar med kortare respektive längre kongressperioder. De senaste åren har vi även utvecklat våra mötesformer till att också vara digitala.

Förbundsstyrelsen vill även undersöka er inställning till att genomföra digitala kongresser.

1. **Behålla kongressperioden på 3 år samt genomföra ordförandestämma de år det inte är kongress (så som det är idag)**
2. **Genomföra kongress vartannat år och ta bort ordförandestämman i sin nuvarande form**
3. **Genomföra kongress vart fjärde år och ha ett digitalt ordförandemöte varje år**
4. **Genomföra kongress varje år**

Fördelar med längre kongressperioder (vart 3:e alt 4:e år)

Att genomföra längre kongressperioder kan vara ett sätt att skapa arbetsro och ge förutsättning för långsiktiga förändringar. Frågor som Bröstcancerförbundet generellt sett jobbar med är långsiktiga och komplexa. Det tar tid för våra frågor att få genomslag. Vid längre kongressperioder blir det ett minskat fokus på personfrågor och istället kan strategiska frågor få större utrymme.

Nackdelar med längre kongressperioder

Vid längre kongressperioder finns stor risk att medlemmar kommer långt ifrån beslut och att det upplevs som långa avstånd inom organisationen. Om eventuellt missnöje finns med förtroendevalda eller inom organisationen är det långt till nästa tillfälle att faktiskt kunna påverka. Det kan också bli så att perioden uppfattas som lång så att det istället blir ineffektivt eftersom det är lång tid till rapportering och uppföljning.

Fördelar med kortare kongressperioder

Kongressombuden och förbundsstyrelsen möts oftare för att debattera och fatta beslut om förslag och motioner. Det kan innebära att medlemmarna/föreningarna kommer närmare varandras verksamhet och förutsättningar. Engagemanget för gemensamma frågor kan därför bli starkare.

Nackdelar med kortare kongressperioder

Det finns risk att förbundsstyrelsen inte får utrymme att utveckla och driva på förändring utan istället enbart har ett förvaltande och administrativt uppdrag som förbereder inför kongress. Hela organisationen kan drabbas av en förvaltande ordning och kultur som inte gynnar framdrift och utveckling. Att genomföra kongress är också en avvägning kring resurser, både tid och pengar. Det kan vara mycket kostsamt. Kostnader som åligger både förening och förbund. Förberedelser kan ta tid och resurser.

Frågor att besvara:

- Vilket alternativ förordar ni? Motivera gärna ert svar med 2-3 argument.
- Hur ställer ni er till att genomföra digitala kongresser?
- Hur ställer ni er till att inte ha ordförandestämma mellan kongresserna?